

Krajské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
53. ročník, školský rok 2024/2025
Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (8. a 9. ročník) a OG (3. a 4. ročník)
**Monotematikus és elméleti rész – feladatok*

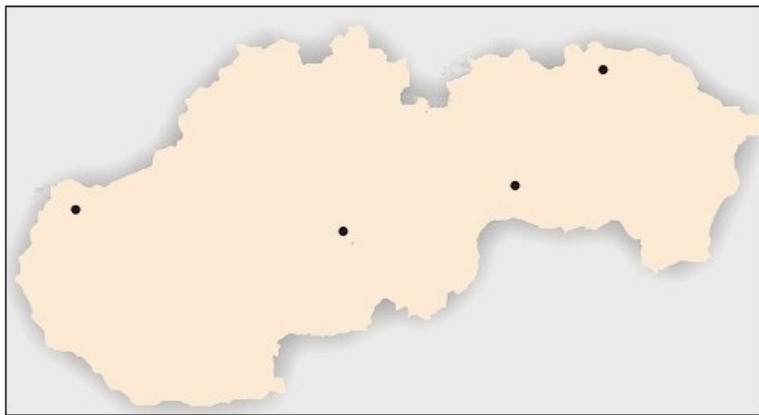
LEN K NAHLIADNUTIU

1. **Egyszer régen egy gonosz boszorkány egy fiatalembert pávává változtatott. Mivel a pávává átalakult fiatalember nem tudott repülni, leesett egy szikláról, és eltörte a lábát. Törött lábbal lassan sétált a sáros mocsárban, és a lába meggyógyult. Az emberek felfigyeltek a sérült páva gyors felépülésére, és ezt az iszapot azóta is gyógyításra használják.*

A páva legendája egy híres szlovákiai fürdővároshoz tartozik. A páva motívum megtalálható például ólomüveg ablakokon vagy egészségügyi intézmények logójában. A legenda lett az ihletője a Páva-kút megépítésének is.

- a) A térképen bejelöltünk négy szlovákiai fürdővárost. Írd be a nevüket a térkép melletti üres mezőkbe.

	1						O	
--	---	--	--	--	--	--	---	--

					Á		2
--	--	--	--	--	---	--	---

		3		A	
--	--	---	--	---	--

4		Ó	
---	--	---	--

- b) A sorok egyes mezői számmal vannak megjelölve. Írd a megjelölt négyzetekben található betűket az alábbi, megfejtést tartalmazó sor négyzeteibe. A betűk segítenek megfejteni a feladat elején, a legendában említett fürdőváros nevét.

Megfejtés:

	3		4		1		2
--	---	--	---	--	---	--	---

2. **A* zárandokturizmus világszerte és Szlovákiában is nagy jelentőséggel bír. Nevezz meg öt szlovákiai zárandokhelyet, amelyek a leglátogatottabbak közé tartoznak! Az előre nyomtatott betűk segítenek a választadásban.

__ V ___, __ I ___, _____ - _____ E, ____ R __ ____, ____ A

3. **Mi a közös vonzerő az egyes sorok négy-négy helyszínénél? Az egyes tulajdonságokat írd a sorok elejére.*

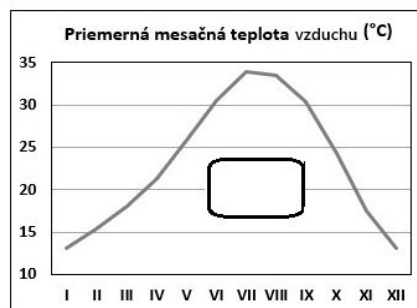
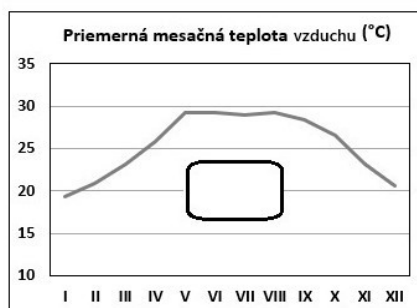
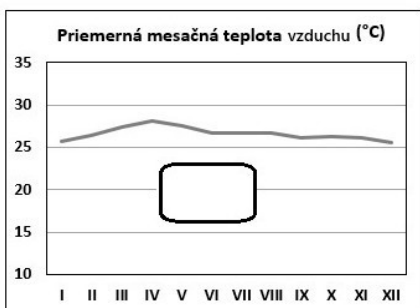
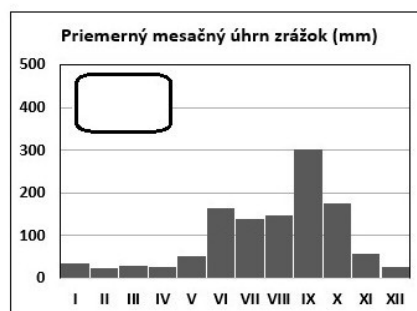
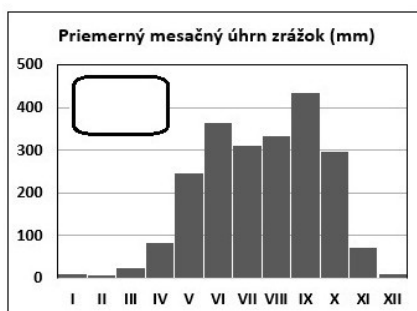
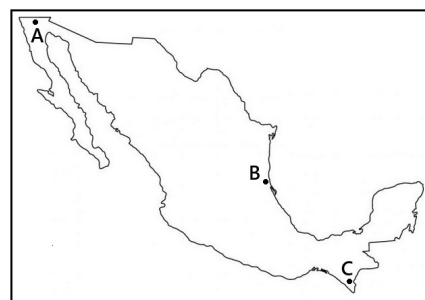
- a): Bardejov, Pribylina, Stará Ľubovňa, Martin
b): Bojnice, Košice, Bratislava, Spišská Nová Ves
c): Trenčín, Nitra, Stará Ľubovňa, Spišské Podhradie
d): Kežmarok, Hervartov, Hronsek, Tvrdošín

4. **Azokat a hasznos emberi alkotásokat, amelyeket elismerésre méltó műszaki érték jellemez, gyakran technikai (műszaki) műemléknek nevezzük. Rendeld hozzá a következő technikai műemlékeket ahhoz a helyszínhez, ahol megtekintheted őket. Válassz a következők közül:*

Čierny Balog, Kolárovo, Prešov, Špania Dolina, Telgárt, Vysoké Tatry

a) Vízimalom -	d) Bányászati vízellátó rendszer -
b) Erdei vasút -	e) Só- és gáztároló -
c) Vasúti völgyhíd (viadukt) -	f) Obszervatórium -

5. Mexikó térképábrázolásán az A, B, C pontok három olyan helyet jelölnek, ahol eltérő éghajlati viszonyok uralkodnak. Add hozzá ezeknek a helyeknek a betűjelét az átlagos havi csapadékmennyiséget és a levegő havi középhőmérsékletét ábrázoló grafikonokhoz.

6. Oldd meg a földrajzi rejtvényt!

Minden állításban karikázd be azt a kifejezést, ami Mexikóra jellemző.

- a) Az európai hódítók 16. századi érkezése idején az birodalom a mai Mexikó területén terült el.

AZTÉK APACS INKA

- b) Mexikó lakosságának legnagyobb része

INDIÁN MÉSZTIC LACANDON

- c) Mexikó legjelentősebb ásványkincsének tartják:

BAUXIT GUÁNO ROPA (kőolaj)

- d) Mexikó hivatalos nyelve a(z)

ANGLIČTINA (angol) ŠPANIĽČINA (spanyol) PORTUGALČINA (portugál)

- e) Mexikó államában található trópusi esőerdő.

YUCATÁN SONORA BAJA CALIFORNIA

- f) Mexikó címere egy sast ábrázol, amely egy-t tart a csőrében.

HADA OŠTĚP PALMOVÚ RATOLEŠT
(kígyó) (gerely) (pálmaág)

- g) A legmagasabb népsűrűség Mexikó részén található.

CENTRÁLNA SEVERNÁ JUHOVÝCHODNÁ
(középső) (északi) (délkeleti)

- h) A bekarikázott válaszok vastag betűit sorban írd be az alábbi négyzetekbe!
A megfejtés annak a mexikói fővárosban található dombnak nevét rejtí, amelyen a Basílica de Guadalupe templom épült. A helyet évente turisták milliói keresik fel a világ minden tájáról.

Megfejtés:

--	--	--	--	--	--	--

7. A szlovák közlekedési rendszer mely elemeit használhatták, ill. nem használhatták tavaly a zsolnai (Žilina), poprádi (Poprad) és sztropkovi (Stropkov) járás lakói saját járásukban, ha külföldre akartak utazni? Töltsd ki a táblázat négyzeteit IGEN-nel vagy NEM-mel.

járas	vasút	autópálya	közúti határátkelő	nemzetközi repülőtér
Žilina				
Poprad				
Stropkov				

8. 2005 óta minden évben szeptember negyedik vasárnapján emlékezünk meg a folyók nemzetközi napjáról. Ehhez a naphoz kapcsolódva az Ökoklub gyermekei kvízt állítottak össze Európa folyóiról. Legnagyobb folyamunkra, a Dunára fordították a legtöbb figyelmet, de számos kérdést készítettek más európai folyókkal kapcsolatban is. Oldd meg a kvíz feladatait!

- a) Karikázd be a helyes kifejezéseket a megjelöltek közül!

A Duna a legbövizűbb folyónk. Németországban ered, 10 államon folyik keresztül, és Pozsonyon (Bratislava) kívül 2 / 3 / 4 másik fővároson is áthalad. Ez a leghosszabb / második leghosszabb / harmadik leghosszabb folyó az Európai Unióban. Románia és Bulgária / Moldávia / Ukrajna határán ömlik a Fekete-tengerbe. A Duna-medence területe 800 ezer km², ami azt jelenti, hogy a Duna Európa felszínének 2 / 8 / 33 százalékáról vezeti el a vizet. A Duna legbövizűbb mellékfolyója a Száva / Tisza / Morava. A Dunán több tucat vízerőmű épült, amelyek közül a legnagyobb a szlovákiai Gabčíkovo (Bős) / a Vaskapu Románia és Szerbia határán / az Ybbs-Persenbeug Ausztriában.

- b) Jelöld meg (színezd ki) azt az időszakot, amikor a Duna átlagos havi vízhozama Szlovákiában a legmagasabb.

I - II	III - IV	V - VI	VII - VIII	IX - X	XI - XII
--------	----------	--------	------------	--------	----------

Írd be helyesen a folyók, kikötők és tavak nevét a következő mondatokba!

- c) A franciaországi vízierőművek által termelt villamos energia nagy része a(z) folyó vízgyűjtő területéről származik.
- d) Az Orléans és Angers városok közötti folyami hajókázás során több mint 100 kastélyt tekinthetsz meg.
- e) Az Egyesült Királyság leghosszabb folyója a(z) folyó, amely a Bristol-öbölbe ömlik.
- f) A legnagyobb lengyel tengeri kikötő városában található a folyón.
- g) Felső folyásán a Rajna folyó a nagy német-svájci-osztrák tavon halad keresztül.
- h) Olaszország fővárosán átfolyik a(z) folyó és mellékfolyója, az Aniene.